

TEKİRDAĞ
İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

AİLE ETKİLEŞİM ATÖLYELERİ

2022

FARKLILIKLARA SAYGI VE ÖNYARGILAR

Adı: Farklılıklara Saygı ve Önyargılar

Süre: 60-90 Dakika

Hedef Kitle: Genel

Katılımcı Sayısı: 14-16 kişi

Amaç: İster toplum yaşamında olsun, isterse ikili ilişkilerde olsun olaylara bakış açıları farklılık gösterebilir. Bu farklılık bir ayrışma sebebi olmamalı, farklılıklar zenginliğimiz olmalıdır. Bu çalışma ile katılımcıların farklılıkları kabullenmesi ve varsa önyargılarının farkına varmaları amaçlanmaktadır.

Etkinlikler:

- Tanışma-ısınma etkinliği
- Zavallı mağdur kurt
- Ben kimim?
- Bir resim çiz

Gerekli materyaller:

- A4 Kâğıt
- Renkli kuru boya kalemler
- "Ben kimim?" etkinliği için fotoğraflar
- Bant
- Not kâğıdı
- Kurşun kalem

Uygulanma süreci hakkında bilgi:

Etkinlik 1- Tanışma-Isınma etkinliği

Süre: 10-15 dk.

Kullanılacak Materyal: -

Katılımcılar büyük bir daire halinde ayakta dururlar. Sırayla ilk sıradaki katılımcı adını söyler ve ardından bir meyve ismi söyler. Ardından tüm katılımcılarla o kişinin ismi yüksek sesle söylenir ve meyve söylenir. Tüm katılımcıların hepsi isimlerini ve meyvelerini söylemeyi bitirdikten sonra sırayla herkesin adı ve seçtiği meyve söylenir.

Etkinlik 2- Zavallı Mağdur Kurt

Süre: 10-15 dk.

Kullanılacak Materyal: -

Uzun yıllar boyunca kırmızı başlıklı kıızı tek bir bakış açısıyla dinlediğimiz, kurda karşı bir önyargı taşıdığımız ancak şimdi olayı çok farklı bir yönden görerek önyargılarımızı yok edebileceğimiz söylenir ve aşağıdaki hikâye okunur.

Orman benim evimdi ve ormanı çok önemsiyordum. Temiz ve tertipli tutmaya çalışıyordum. Güneşli bir günde piknikçilerin bıraktığı çöpleri temizlerken, ayak sesleri işittim. Bir ağacın arkasına saklandım ve sepet taşıyan küçük bir kızın geldiğini gördüm. Bu küçük kızdan şüphelendim, çünkü garip bir şekilde giyinmişti. Baştan aşağı kırmızılar içindeydi; kırmızı bir palto, başında sanki kendini başkalarından saklamaya çalışan kırmızı bir başlık. Doğal olarak onu durdurup, kim olduğunu, nereye gittiğini, sepetinde ne taşıdığını sordum. Bana cevabını şarkı ve etrafımda dans ederek verdi. Büyükannesine yemek götürdüğünü söyledi. Aslında dürüst bir kıza benziyordu ama gerçekten

kıyafeti şüpheli biri gibiydi. Ayrıca küçük bir kızın ormanda bir başına dolaşması da bana pek doğru gelmedi. Böyle kimseye haber vermeden tek başına komik bir kılıkta dolaşmasının doğru olmadığını öğretmek üzere bir ders vermenin gerekli olduğunu düşündüm.

Yoluna devam etmesine izin verdim ama koşarak ondan önce büyükannesinin evine vardım. Büyükannesi pek hoş, pek kibar bir hanımdı... Çok uzun zamandan beri de tanışır dostluk ederdik. Ona durumu anlattım ve o da torununa bir ders verilmesi gerektiğine karar verdi. Büyükanne saklanmaya karar verdi. Yatağın altına girerek beklemeye başladı. Ben de büyükannenin giysilerinden birini giydim, yatak başlığını kafama geçirdim, yatağa girdim.

Küçük kız eve ulaştığında kızı yanıma çağırdım. Kız geldi ve kulaklarımla ilgili alaycı şeyler söyledi. Daha önce de büyük kulaklarımla alay edenler olmuştu o nedenle kulaklarımla onu daha iyi duymak için büyük olduğunu söyledim. Yani ondan hoşlandığımı, onu umursadığımı ve söylediklerini ilgi ile dinlemek istediğimi anlatmak istedim. Benim bu iyi niyetli yaklaşımına karşılık alaycı bir şekilde gözlerimin niye böyle patlak patlak olduğunu sordu. Artık bu terbiyesiz küçük kıza karşı neler hissetmeye başladığımı tahmin edebilirsiniz ama yine de kontrolümü kaybetmedim. Gülümsedim ve iyi davranmaya devam ettim. Gözlerimin onu daha iyi görebilmek için büyük olduğunu söyledim.

Ondan sonraki hakareti beni gerçekten kırdı. Laf aramızda, benim bir sorunum var, dişlerim çok kocaman. Bu beni her zaman üzmüştür hatta bir diş hekimine gidip dişlerimi biraz kısalttırmayı bile düşündüm bir aralar. Anlayacağınız, bu küçük kız benim en kompleksli olduğum özelliğimle alay etti. Biliyorum, kendimi kontrol etmeliydim ama dayanamadım, yataktan fırlayıp, homurdandım ve dişlerimin onu daha iyi yemek için büyük olduğunu söyledim.

Şimdi şunu kabul edelim ki hiç bir kurt küçük bir kıza yiyemez- bunu herkes bilir- ama bu küçük deli kız evin etrafında çığlıklar atarak koşmaya başladı. Ben de arkasından koşup onu yatıştırmaya ve şaka

yaptığımı anlatmaya çalıştım, ama nafile! Bir ara büyükannesinin giysilerini üzerimden çıkardım ama bu durumu daha da kötüye götürdü. Birden kapı açıldı ve içeri elinde kocaman bir balta olan bir avcı girdi. Ona bakar bakmaz başımın dertte olduğunu anladım. Neyse ki açık bir pencereden kaçtım.

İşte hikâyeye aynen böyle geçti efendim, ama büyükanne nedense hikâyeyi benim açımdan hiç anlatmadı. Kısa sürede tüm dünyada benim ne kadar gaddar ve kötü biri olduğum söylentileri dolaşmaya başladı. Herkes benden uzaklaştı. Kırmızı başlıklı kızın yaşantısını nasıl sürdürdüğünü bilmiyorum ama benim yaşamım bu olaydan sonra hep mutsuzluk ve yalnızlıkla geçti. Kurtların nesli hemen hemen tükenmek üzere. Eminim bunda o garip kırmızı başlıklı şımarık kızın hikâyesinin etkisi büyüktür.

(Yararlanılan Kaynak: Schilling Dianne, 1999, *50 Activities for Teaching Emotional Intelligence*, Torrence , California: Innerchoice Publishing, s. 133.)

Hikâye bitiminde bu hikâyenin kendilerine ne düşündürdüğü ile ilgili katılımcılarla tartışılır.

Etkinlik 3- Ben Kimim?

Süre: 30-40 Dakika

Kullanılacak Materyaller: Fotoğraflar, Bant, Not Kâğıdı, Kalem

Eğitimci tarafından katılımcı sayısı kadar farklı özelliklere sahip insan fotoğrafları katılımcıların sırtına yapıştırılır. On dakika boyunca tüm katılımcılar odanın içinde dolaşarak birbirlerinin fotoğraflarına bakıp o resimdeki gibi kişiler için toplumun sahip olduğu genel kanıyı yansıtan birkaç söz söyler. Söylenen bu sözlerin katılımcının kendi görüşleri olması gerekmemektedir. Bu sözler olumlu veya olumsuz olabileceği gibi kaba da olabilir. Her katılımcı kendisi için söylenen sözleri not eder ve on dakikanın sonunda yapıştırılan fotoğrafı tahmin etmeye çalışır. Her tahminden sonra fotoğraf alınıp tahtaya yapıştırılır ve o fotoğraf

hakkında söylenenler yanına iliştirilir. Tüm katılımcıların fotoğrafları görüldükten sonra bu fotoğraflar hakkında aşağıdaki sorular tartışılır:

- Fotoğraftaki kişiyi tahmin etmek sizin için zor muydu?
- Sırtınıza yapıştırılan fotoğraftaki kişi için kaba ve aşağılayıcı sözler söylenmesi / Karşınızdaki kişiye kaba ve aşağılayıcı sözler söylemek size kendinizi nasıl hissettirdi?
- Sizce toplumun bu etiketlemeleri fotoğraftaki kişiyi nasıl etkiler?
- Siz sırtınızdaki fotoğrafı nasıl tanımlardınız?
- Fotoğrafa karşı görüşlerinizi ne değiştirdi?

KATILIMCILARA DAĞITILABİLECEK ÖRNEK FOTOĞRAFLAR:

Etkinlik 4- Bir Resim Çiz

Süre: 10-15 dk.

Kullanılacak Materyaller: Renkli kuru boya, A4 kâğıdı

Tüm katılımcılara A4 kâğıt ve 5 renk (herkese aynı renklerde) kuru boya verilir. Katılımcılara bir kuş, bir çiçek ve bir ağaç çizimleri istenir. Çalışma sonunda çizilen resimler toplanır ve herkesin resimleri incelemesi için masanın üzerine dizilir. Yapılan çalışma sonunda katılımcılara aşağıdaki sorular sorulur:

- Aynı konu verilmiş tüm bu resimler sizce birbirine benziyor mu?
- Aynı renkleri kullanmanıza izin verilmesine rağmen neden tüm resimler birbirinden farklı?
- Herkesin her şeyi birbirine benzer aynı renklerle gördüğü, farklılıkların olmadığı bir dünya sizce neye benzerdi?

Çalışma farklılıkların hayatı değerli kıldığına dair bilgilendirme ile son bulur.